

**FINANSINIŲ NUSIKALTIMŲ TYRIMO TARNYBA PRIE VIDAUS REIKALŲ
MINISTERIJOS**

(asignavimų valdytojo pavadinimas)

2010 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2011-02-21 Nr. 04/04-2-925

(data)

Vilnius

(parengimo vieta)

TURINYS

I. IŽANGA.....	1 psl.
II. VYKDYTA VEIKLA IR PASIEKTI REZULTATI	6 psl.
Strateginis tikslas.....	6 psl.
05 programos įgyvendinimo rezultatai.....	18 psl.
05 programos asignavimų panaudojimas	23 psl.
81 programos įgyvendinimo rezultatai.....	24 psl.
81 programos asignavimų panaudojimas	24 psl.
III. TARPINSTITUCINIO VEIKLOS PLANO ĮGYVENDINIMO REZULTATAI.....	25 psl.
Tarpinstitucinio veiklos plano asignavimų panaudojimas.....	25 psl.
IV. PLANUOJAMO LAIKOTARPIO VEIKLOS PRIORITETAI.....	25 psl.

I. IŽANGA

Tarnybos veikla 2010 metais buvo nukreipta į veiklos metodų tobulinimą, efektyvų nusikalstamų veikų atskleidimą bei tyrimą, efektyvią Europos Sąjungos ir užsienio valstybių finansinės paramos lėšų apsaugą nuo neteisėto gavimo ir panaudojimo, atitinkančios tarptautinius standartus pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos sistemos šalyje kūrimą. Buvo siekiama, kad visos vykdomos priemonės didintų nusikaltimų prevencijos ir kontrolės sistemos veiksmingumą, mažintų finansinių nusikaltimų neigiamą poveikį valstybės finansų sistemai ir kurtų šalyje saugesnę aplinką. Prioritetinis Tarnybos dėmesys buvo sutelktas operatyvinėms pozicijoms stiprinti atskleidžiant ir tiriant nusikalstamas veikas, darančias didžiausią žalą valstybės biudžetui ir labiausiai kenkiančias Lietuvos tarptautiniam įvaizdžiui, susijusias su didelės vertės pridėtinės vertės mokesčio (PVM) įgijimu iš valstybės biudžeto ar jo išvengimu apgaule, Europos Sąjungos paramos lėšų neteisėtu gavimu ir panaudojimu, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimu. Įgyvendinant Vyriausybės programos nuostatas viešojo saugumo srityje buvo vykdomos priemonės ikiteisminio tyrimo efektyvumui didinti. Stiprinta kova su organizuotu nusikalstamumu, daugiausia dėmesio skiriant nusikalstamų grupuočių ekonominio pagrindo sunaikinimui.

2010 m. buvo vykdomos atitinkamos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos priemonės, kuriomis siekta ir toliau kurti efektyvią nacionalinę pinigų plovimo prevencijos sistemą bei užtikrinti jos tinkamą funkcionavimą, vykdant veiklą, apibrėžtą Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatyme. Taip pat vykdytos priemonės, kuriomis buvo siekiama užkirsti kelią Europos Sąjungos skiriamų Lietuvai paramos lėšų pasisavinimui ir iššvaistymui.

Įgyvendinant 2005-12-15 įsigaliojusią Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2005/60/EB dėl finansų sistemos apsaugos nuo jos panaudojimo pinigų plovimui ir teroristų finansavimui, teisinė bazė, reglamentuojanti pinigų plovimo prevencijos priemonių įgyvendinimą Lietuvoje, buvo derinama su ES teise. 2008 metais įsigaliojo nauja Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo redakcija. Įgyvendinant šio įstatymo nuostatas 2010 metais parengti šie teisės aktai:

Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 172¹⁴ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Įstatymo projekto tikslas – pakeisti galiojančio ATPK 172¹⁴ straipsnio nuostatas ir tobulinti pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos teisinę bazę, atsižvelgiant į FATF 2003 m. Rekomendacijas kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu srityje, perkeliant ir įgyvendinant direktyvą 2005/60/EB bei 2005 m. Europos Tarybos konvencijos dėl nusikalstamu būdu įgyto turto legalizavimo, paieškos bei konfiskavimo bei teroristų finansavimo reikalavimus.

Projektui 2010 m. lapkričio mėn. pritarta po pateikimo Seime, pagrindinis paskirtas komitetas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas.

Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo 2, 10 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas.

Įstatymo projekto tikslas – pakeisti galiojančio Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo (Žin., 1997, Nr. 64-1502; 2008, Nr. 10-335) (toliau – Įstatymas) 18 straipsnio nuostatas ir tobulinti pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos teisinę bazę, atsižvelgiant į MONEYVAL ekspertų rekomendacijas

Projektui 2010 m. lapkričio mėn. Seime pritarta, pagrindinis paskirtas komitetas – Nacionalinio saugumo ir gynybos. Nuspręsta palaukti teisės akto, nustatančio administracinę atsakomybę už deklaravimo pažeidimus.

Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 224, 259¹ straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo 209⁷ straipsniu įstatymo projektas.

Įstatymo projekto tikslas – nustatyti atsakomybę už pareigos deklaruoti grynųjų pinigų sumas, kai asmuo į Europos Sąjungos valstybes nares iš Lietuvos Respublikos išveža ir iš Europos Sąjungos valstybių narių į Lietuvą Respubliką įveža ar per Lietuvą Respubliką į Europos Sąjungos valstybes nares ir iš Europos Sąjungos valstybių narių gabena grynuosius pinigus, kurių suma viršija 10 000 eurų ar ją atitinkančią sumą užsienio valiuta, nesilaikymą, nustatant teisę Lietuvos Respublikos muitinės pareigūnams surašyti administracinius teisės pažeidimų protokolus už reikalavimų dėl grynųjų pinigų deklaravimo pažeidimus, taip pat reglamentuoti, kad minėtų administracinių teisės pažeidimų bylas nagrinėja rajonų (miestų) apylinkių teismai.

2010 metais projektas buvo derinamas su suinteresuotomis institucijomis.

Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo 2 straipsnio pakeitimo ir papildymo ir 11, 13, 14 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas.

Įstatymo projekto tikslas – atsižvelgiant į MONEYVAL ekspertų rekomendacijas, pakeisti ir papildyti galiojančio Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos

įstatymo 2, 11, 13, 14 ir 23 straipsnius, taip tobulinant pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos teisinę bazę.

Per Lietuvos narystės ES informacinę sistemą (LINESIS) buvo derinti 9 įvairūs ES dokumentai.

Svarbi strateginė ir prioritėtinė Tarnybos veiklos sritis – tobulinti valstybės finansų sistemos apsaugą operatyvinėmis priemonėmis. Dirbant pagal nustatytas prioritėtines operatyvinės veiklos kryptis buvo atskleidžiamos ir tiriamos nusikalstamos veikos, susijusios su pridėtinės vertės mokesčio (PVM) lėšų iš valstybės biudžeto užvaldymu apgaule, neteisėtu Europos Sąjungos paramos lėšų skirstymu ir panaudojimu, nusikalstamu būdu įsigytų pinigų ar turto legalizavimu. Daugiausia dėmesio šioje srityje buvo akcentuojama į kokybinius operatyvinio darbo parametrus įsisavinant operatyvinę techniką ir taip išplečiant operatyvinės technikos panaudojimo galimybes bei taikant naujus operatyvinės technikos panaudojimo metodus. Tarnybos padalinių darbo efektyvumas buvo užtikrinamas panaudojant turimą operatyvinę įrangą, nes skirti lėšų operatyvinių darbuotojų aprūpinimui šiuolaikine specialiąja technika 2010 m. Tarnyba neturėjo galimybių. Skirtos nedidelės lėšos buvo naudojamos tik turimos operatyvinės technikos palaikymui. Taikant operatyvinės veiklos priemones ir metodus, panaudojant operatyvinę techniką buvo užtikrintas Tarnybos padalinių darbas išaiškinant nusikalstamas veikas valstybės finansų sistemai.

Siekdama kelti darbuotojų kvalifikaciją operatyvinės veiklos srityje bei gerinti operatyvinio darbo kokybę, Tarnyba kartu su Lenkijos Respublikos finansų ministerijos Iždo kontrolės departamentu 2010 metais įgyvendino subsidijų sutartį Nr. OLAF/2009/D7/036 (Europos Bendrijos HERCULE programa), pagal kurią buvo organizuoti specialieji praktiniai mokymai Tarnybos pareigūnams. 2010 m. gruodžio 13–16 dienomis organizuoti FNTT pareigūnų mokymai operatyvinės veiklos klausimais (operatyvinis tyrimas; operatyvinės veiklos priemonės, operatyvinių metodų ir techninių priemonių panaudojimo aktualijos ir galimybės operatyvinėje veikloje, asmenų pagalba operatyvinėje veikloje). Mokymuose dalyvavo 12 pareigūnų. Pagal CEPOL programą 2010 m. 2 pareigūnai dalyvavo Jungtinėje Karalystėje organizuojamuose mokymuose „Slaptos operacijos/tyrimai“, 7 Tarnybos pareigūnai Čekijos Respublikoje dalyvavo mokymuose pagal programą „Žvalgybos techninio palaikymo sistemos teisėtam slaptam pasiklausymui, kriminaliniam tyrimui ir žvalgybinės informacijos rinkimui“.

Siekiant tobulinti ikiteisminio tyrimo klausimus buvo apibendrinami ir analizuojami atliekami ikiteisminiai tyrimai ir jų metu pasitaikančios klaidos bei iškylančios problemos. Veiklos kontrolės skyriaus pareigūnai rengė metodinius raštus ar rekomendacijas ikiteisminio tyrimo klausimais dėl: statistinių kortelių pildymo bei teikimo reikalingu laiku, tyrimo metodikos (atmintinės) tiriant nusikalstamas veikas, atskirų LR baudžiamojo kodekso straipsnių taikymo ir kvalifikavimo problemų, ikiteisminio tyrimo srityje praktikoje dažniausiai pasitaikančių teisės aktų pažeidimų, nuolat informuodavo ikiteisminio tyrimo pareigūnus apie su ikiteisminiu tyrimu susijusių teisės aktų priėmimą, pakeitimą ar papildymą. Išnagrinėjus problemas, kylančias Tarnybos ūkinės finansinės veiklos tyrimo specialistams dėl objektų tyrimo, kreiptasi į Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro pavaduotoją dėl bendros praktikos formavimo paskiriant ir atliekant ūkinės finansinės veiklos tyrimus ikiteisminio tyrimo medžiagose.

Ikiteisminio tyrimo srityje Tarnyba savo kompetencijos klausimais teikė siūlymus ir pastabas dėl įstatymų bei kitų teisės aktų projektų, dalyvavo žinybinių ir tarpžinybinių darbo grupių ir komisijų veikloje.

Tarnybos direktorius, dar prieš LR Seimui 2010-12-02 priimant įstatymą Nr. XI-1199 „Dėl Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 3, 67, 72, 190 straipsnių pakeitimo ir papildymo ir Kodekso papildymo 72³ str., 189¹ straipsniais“, formuodamas teigiamą praktiką ir atsižvelgdamas į

tai, kad ikiteisminio tyrimo įstaigos ir prokurorai privalo tyrimų (operatyvinių ar ikiteisminių) metu imtis priemonių galimam civiliniam ieškiniui ar turto konfiskavimui užtikrinti, siekdamas užtikrinti tinkamą FNTT uždavinių ir funkcijų vykdymą, Baudžiamojo kodekso (toliau – BK) 72 str., Baudžiamojo proceso kodekso (toliau – BPK) 116 str. ir 151 str. nuostatų įgyvendinimą, 2010-09-22 nurodymu Nr. (25)-5S/17-5-428 (RN) bei 2010-11-19 nurodymu Nr. 25/17-2-7743 FNTT tyrėjams ir skyrių vadovams pateikė praktines rekomendacijas dėl finansų tyrimo atlikimo ir juos įpareigojo:

- imtis priemonių ir užtikrinti, kad ikiteisminio tyrimo bylose ir operatyviniuose tyrimuose būtų atliekamas finansų tyrimas, t. y. informacijos apie įtariamojo ir su juo susijusių fizinių ir juridinių asmenų turtą sandorius, pinigines operacijas rinkimo procesas, ir siekiant užtikrinti civilinį ieškinį ar galimą turto konfiskavimą taikomas laikinas nuosavybės teisės apribojimas;

- nustačius BK 216 str. apibrėžtos nusikalstamos veikos požymius, visais atvejais pradėti ikiteisminį tyrimą ir per trumpiausią laiką jį atlikti, kvalifikuojant asmenų veiką vadovautis besiformuojančia teismų praktika;

- siekti, kad nusikaltimų tyrimo metu būtų atliktas finansų tyrimas ir ištirta pinigų plovimo galimybė, panaudojant ne tik baudžiamojo persekiojimo, bet ir mokesčių administravimo priemones, t. y. bendradarbiaujant su VMI nustatyti nusikalstamu ar kitu neteisėtu būdu įgytą turtą bei apmokestinti pajamas (esant netinkamai įvykdytai mokestinei prievolei).

Įvertinęs, kad finansų tyrimų sėkmė priklauso nuo tiesioginio ir efektyvaus bendradarbiavimo su mokesčių administratoriumi, FNTT direktorius raštu kreipėsi į VMI, prašydamas siekiant nurodytų tikslų užtikrinti operatyvų ir tinkamą bendradarbiavimą teritoriniu lygmeniu su FNTT apskričių skyriais. Bendradarbiavimo ir veiksmų koordinavimo klausimai buvo aptarti ir minėtų institucijų tiesioginių vadovų susitikimų metu.

Be to, FNTT direktoriaus nurodymu 2010 m. lapkričio mėnesį FNTT apskričių skyrių vadovai asmeniškai susitiko su VMI apskričių padalinių vadovais ir aptarė bendradarbiavimo formas, kryptis ir galimas problemas, aktualias siekiant operatyviai ir efektyviai atlikti finansų tyrimą.

Tarnybos vykdomų funkcijų užtikrinimas neįmanomas be efektyvaus tarpinstitucinio bendradarbiavimo, kurį reglamentuoja Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos, Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos, Operatyvinės veiklos įstatymai, Baudžiamasis ir Baudžiamojo proceso kodeksai, jų įgyvendinamieji teisės aktai ir pasirašyti bendradarbiavimo susitarimai ar kiti teisės aktai. Atskleisdama ir tirdama nusikalstamas veikas Tarnyba bendradarbiavo su mokesčio administratoriais (VMI ir MD prie Finansų ministerijos), Valstybine darbo inspekcija ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba, teisėsaugos institucijomis, vykdė bendras priemones bei keitėsi informacija. Buvo bendradarbiaujama su atitinkamomis institucijomis vykdant tarpžinybinių planų (patvirtintų *Komisijos valstybės ekonominės bei finansinės kontrolės ir teisėsaugos institucijų bendradarbiavimui koordinuoti* posėdžiuose, skirtų kovai su kontrabanda ir nelegalia prekių apyvarta, oficialiai neapskaityta ekonomika stiprinti) priemones. Vyko glaudus bendradarbiavimas su Europos Sąjungos paramą administruojančiomis institucijomis, Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo priemones įgyvendinančiais subjektais.

Siekiant gerinti bendradarbiavimą subjektų, įgyvendinančių Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo priemones, priežiūros srityje yra pasirašyti Tarnybos susitarimai dėl priežiūros koordinavimo su visomis minėtas priemones įgyvendinančiomis institucijomis: Lietuvos banku, Kultūros paveldo departamentu prie Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos, Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisija, Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisija, Valstybine lošimų priežiūros komisija, Notarų rūmais, Auditorių rūmais, Lietuvos antstolių

rūmais bei Lietuvos prabavimo rūmais. Teikdamas finansų įstaigoms ir kitiems subjektams metodinę pagalbą, 2010 m. Tarnybos Pinigų plovimo prevencijos skyrius (PPPS) organizavo mokymus 14-os Lietuvoje veikiančių kredito įstaigų darbuotojams bei auditoriams ir antstoliams. Iš viso mokyta daugiau nei 400 žmonių. Mokymų metu apžvelgta atnaujinta Lietuvos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos teisinė bazė, klausytojai supažindinti su naujausiomis nusikaltimų tipologijomis.

2010 m. sėkmingai bendradarbiauta su Valstybine mokesčių inspekcija. 2010 m. PPPS į VMI perdavė 41 medžiagą dėl galimų mokestinių pažeidimų. Pagal išsiųstas medžiagas VMI 2010 m. (2011 m. išsamių duomenų dar nėra) priskaičiavo mokėti į biudžetą apie 1 000 000 Lt mokesčių, baudų ir delspinigių. Siekiant gerinti bendradarbiavimą, PPPS ir VMI yra paskirti kontaktiniai pareigūnai, kurie tiesiogiai bendrauja atliekamų tyrimų klausimais. Taip pat PPPS pareigūnams sudaryta galimybė gauti duomenis iš VMI elektroniniu būdu. Koduotu PGP laišku PPPS pareigūnai iš savo el. pašto adreso gali kreiptis į paskirtus VMI darbuotojus ir operatyviai gauti duomenis apie atsiskaitomąsias sąskaitas bei asmenų pateiktas deklaracijas.

2010 m. Muitinės ir Policijos departamentų, Valstybės sienos apsaugos ir Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybų vadovai pasirašė bendrą įsakymą, kuriuo prie Kriminalinės informacijos analizės centro (toliau – KIAC) veiklos prisijungė Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba. FNTT pareigūnai dalyvauja KIAC veikloje. KIAC veiklos rėmuose Policijos departamentas, Muitinės departamentas ir Valstybės sienos apsaugos tarnyba pateikė PPPS apie 90 asmenų, susijusių su kontrabanda, duomenis. PPPS atliko šių asmenų finansinės veiklos analizę, įvertino jų piniginių srautų judėjimą ir apimtis, patikrino sąsajas su verslo subjektais. Apie analizės rezultatus buvo informuoti iniciatoriai, spręstas klausimas dėl tolesnių veiksmų prieš asmenis, generavusius dideles lėšas.

Taip pat PPPS pareigūnai atliko išsamią asmenų, siejamų su konkrečiomis organizuotomis nusikalstamomis grupuotėmis, finansinės veiklos analizę. Surinkti duomenys apie grupuotės lyderius, jų giminaičius, kitus susijusius asmenis ir įtakos zonoje esančias verslo struktūras perduoti tyrimą organizuojantiems PD padaliniams.

2010 m. FNTT ir VMI pasirašė bendrą įsakymą dėl Rizikos analizės ir valdymo centro įkūrimo. Rizikos analizės ir valdymo centro tikslas – efektyviau panaudoti institucijų kaupiamus duomenis, patirtį ir kompetenciją keičiantis duomenimis ir analizuojant su įvairiais pažeidimais bei nusikalstamomis veikomis, darančiomis neigiamą įtaką ar žalą valstybės finansų sistemai bei mokesčių surinkimui, susijusių informaciją, nustatant grėsmes valstybės finansų sistemai ir mokesčių surinkimui bei organizuojant jų užkardymą ir tyrimą. Įsteigtame Rizikos analizės ir valdymo centre bendrai dirbs dviejų institucijų atstovai.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2010 m. balandžio 14 d. nutarimu Nr. 404 pakeitė nutarimo ankstesnės redakcijos nuostatas, reglamentuojančias FNTT disponuojamos informacijos apie kliento pinigines operacijas ir sandorius teikimą Lietuvos Respublikos teisėsaugos ir kitoms valstybės institucijoms.

Vadovaudamasi priimto nutarimo nauja redakcija, FNTT turimus duomenis teikia pagal sudarytą duomenų teikimo sutartį *automatiniu* būdu Lietuvos Respublikos specialiujų tyrimų tarnybai bei Valstybinei mokesčių inspekcijai mokesčių administravimo funkcijoms atlikti.

Tarptautinis bendradarbiavimas. Dalyvavimas ES institucijų ir tarptautinių organizacijų veikloje. Nemaža pažanga pasiekta darbinio bendradarbiavimo su Europolu srityje. 2010 m. įstojus į Europolo analitinę darbo bylą (AWF), susijusią su pinigų plovimu (SUSTRANSA), pradėta aktyviau keistis informacija.

Palaikomi glaudūs ryšiai su JAV (sukčiavimas bankuose, kai pinigai neteisėtai iš sąskaitų pervedami į Lietuvą); Vokietijos ir Jungtinės Karalystės (lėšų, gautų iš neteisėtos cigarečių prekybos, legalizavimas); Lenkijos (bendros operacijos dėl neteisėtos prekybos metalo laužu); Latvijos (neteisėtos finansinės operacijos per Latvijos Respublikos įmonių sąskaitas Lietuvos bankuose); Rusijos (lėšų tranzitas per Lietuvos bankų sąskaitas) teisėsaugos institucijomis.

2010 m. kovo 18 d. pasirašytas FNNT ir Serbijos Respublikos finansinės žvalgybos padalinio susitarimas dėl bendradarbiavimo kovojant su nusikalstamu būdu įgytų pajamų legalizavimu (plovimu) ir teroristų finansavimu.

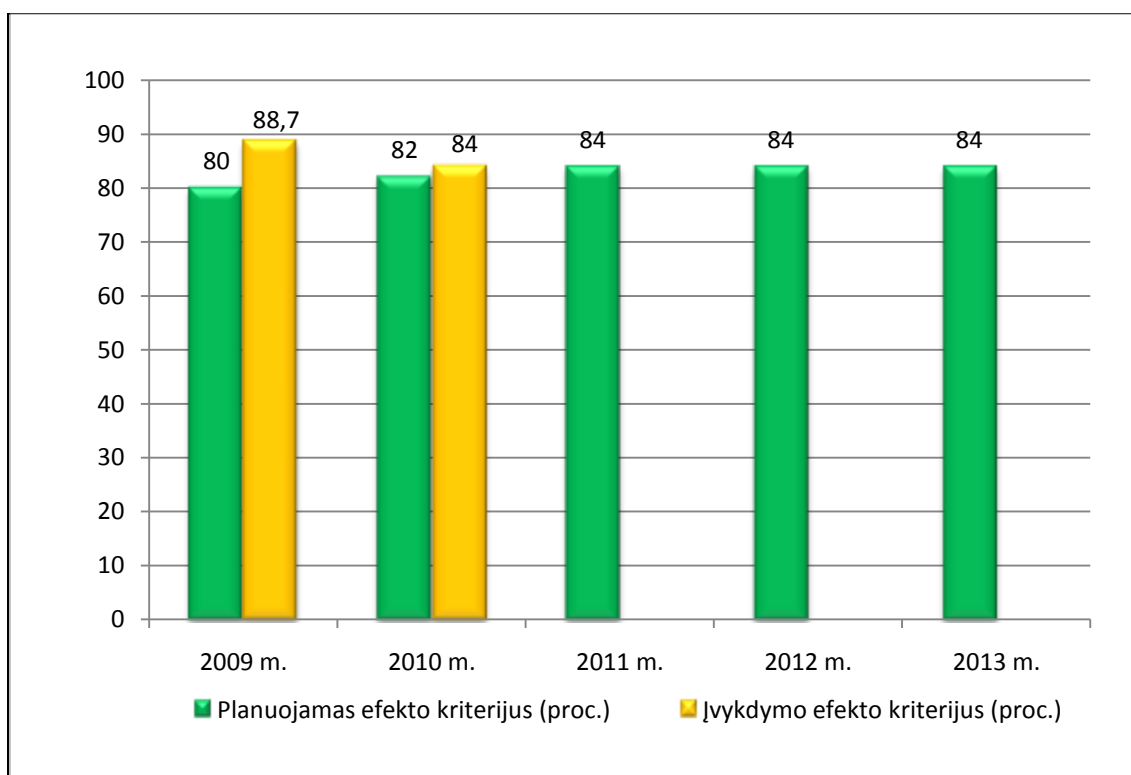
Pradėtas derinti susitarimo su Baltarusijos Respublikos valstybės kontrolės komiteto Finansinio monitoringo departamentu projektas dėl bendradarbiavimo kovojant su nusikalstamu būdu įgytų pajamų legalizavimu (pinigų plovimu) ir teroristų finansavimu.

II. VYKDYTA VEIKLA IR PASIEKTI REZULTATAI

FNNT strateginis tikslas

Tarnybos strateginis tikslas – tobulinant veiklos metodus mažinti finansinių nusikaltimų neigiamą poveikį valstybės finansams. Tarnybos veiklos efekto kriterijus – ištirtos nusikalstamos veikos finansų sistemai. 2010 m. planuota ištirti 82 proc. užregistruotų nusikalstamų veikų, ištirta 84 proc.:

Vertinimo kriterijus	Vertinimo kriterijaus kodas	Metinis planas	Įvykdyta	Įvykdymas procentais
Efektas:				
1. Ištirtų nusikalstamų veikų finansų sistemai dalis nuo užregistruotų nusikalstamų veikų (proc.).	E-01-01	82	84	105

Pasirinktas Tarnybos strateginio tikslo efekto kriterijus ne visada gali būti planuojamas atsižvelgiant į praėjusio laikotarpio pasiektus dydžius. Šis kriterijus yra kintantis, nes jam tiesiogiai ar netiesiogiai daro įtaką daugelis išorinių veiksnių (ikiteisminių tyrimų apimtis, sudėtingumas, objektų tyrimų trukmė, ekspertizių atlikimo, teisinės pagalbos prašymų gavimas, procesinių dokumentų vertimo trukmė bei kiti procesiniai veiksmai, reikalingi nusikalstamų veikų ištyrimui), kurių Tarnyba tiesiogiai negali paveikti. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad pagal Informatikos ir ryšių departamento prie VRM teikiamus statistinius duomenis Tarnybos planuojamas efekto kriterijaus (ištirtos nusikalstamos veikos finansų sistemai – 84 proc. nuo užregistruotų nusikalstamų veikų) rezultatas yra gerokai aukštesnis, negu kitų ikiteisminių tyrimų atliekančių institucijų pasiekiamas ištirtų nusikalstamų veikų procentas.

FNTT strateginis tikslas įgyvendinamas vykdant operatyvines priemones, atskleidžiant nusikalstamas veikas finansų sistemai ir atliekant jų ikiteisminį tyrimą, vykdant pinigų plovimo prevencijos priemones ir ES finansinių interesų apsaugą, atliekant ūkio subjektų ir fizinių asmenų ūkinės finansinės veiklos tyrimus, vykdant nusikalstamų veikų finansų sistemai prevenciją, siekiant, kad ši veikla turėtų kuo didesnę įtaką realioms įplaukoms į valstybės biudžetą. Buvo dalyvauta vykdant Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo, Nacionalinių programų, kuriomis siekiama stabilizuoti kriminogeninių procesų plitimą ar spręsti susijusius su tuo klausimus, priemones. FNTT dalyvavo vykdant priemones, numatytas kitose valstybės lygmens programose, taip pat padedančias stiprinti operatyvines pozicijas, efektyviai spręsti problemas, susijusias su ES ir užsienio valstybių finansine parama, pinigų plovimo prevencijos priemonių įgyvendinimu ir pridėtinės vertės mokesčio (PVM) sukčiavimu. Vyko konstruktyvus bendradarbiavimas su OLAF, kitomis ES, užsienio valstybių ir šalies institucijomis, siekiant tinkamai saugoti Lietuvos finansų sistemą nuo kriminalinio poveikio bei efektyviai spręsti integracijos į ES klausimus.

FNTT vykdytos programos

2010 metais FNTT buvo vykdomos 2 programos:

- „Nusikalstamų veikų finansų sistemai atskleidimas ir ikiteisminis tyrimas, mokesčių išieškojimo priemonių vykdymas“ (05 programa). Šiai programai vykdyti buvo skirta 21 327 tūkst. Lt. Programa yra pagrindinė ir tęstinė.
- „Specialioji lėšų, gaunamų už teikiamas paslaugas, administravimo programa“ (81 programa). Programai vykdyti buvo skirta 12 tūkst. Lt.

05 programa „Nusikalstamų veikų finansų sistemai atskleidimas ir ikiteisminis tyrimas, mokesčių išieškojimo priemonių vykdymas“ susideda iš 8 tikslų:

- 1 tikslas – *Tobulinti nusikalstamų veikų finansų sistemai ikiteisminį tyrimą;*
- 2 tikslas – *Tobulinti pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos priemonių įgyvendinimą;*
- 3 tikslas – *Tobulinti valstybės finansų sistemos apsaugą operatyvinėmis priemonėmis;*
- 4 tikslas – *Užtikrinti objektų ūkinės finansinės veiklos tyrimą ir specialisto išvadų pateikimą;*
- 5 tikslas – *Plėsti ir nuolat tobulinti FNTT informacinę sistemą, užtikrinti informacijos mainus;*

6 tikslas – *Stiprinti Europos Bendrijos finansinių interesų apsaugą;*

7 tikslas – *Ugdyti FNTT darbuotojų, vykdančių finansų sistemos apsaugą, administracinius ir profesinius gebėjimus;*

8 tikslas – *Užtikrinti geresnį valstybės biudžeto pajamų surinkimą, nusikalstamomis veikomis padarytos turtinės žalos valstybei atlyginimą.*

81 programa „Specialioji lėšų, gaunamų už teikiamas paslaugas, administravimo programa“. Ši programa turi 1 tikslą:

1 tikslas – *Užtikrinti baudžiamojo proceso dalyviams LR baudžiamojo proceso kodekso 181 ir 218 straipsniuose įtvirtintą teisę susipažinti su ikiteisminio tyrimo medžiaga ir daryti jos kopijas.*

Tarnybos vykdomų programų įgyvendinimui pagal LR valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymą 2010 metams FNTT buvo skirta 21339 tūkst. Lt (iš jų darbo užmokesčiui 15094 tūkst. Lt, investicijoms 206 tūkst. Lt). Valstybės biudžeto lėšos buvo skirtos dviejų patvirtintų programų priemonėms vykdyti: 05 pagrindinei programai „Nusikalstamų veikų finansų sistemai atskleidimas ir ikiteisminis tyrimas, mokesčių išieškojimo priemonių vykdymas“ ir 81 programai „Specialioji lėšų, gaunamų už teikiamas paslaugas, administravimo programa“. 2010 m. panaudota 21337,6 tūkst. Lt asignavimų, iš jų: darbo užmokesčiui 14067,3 tūkst. Lt, turtui įsigyti 266,3 tūkst. Lt (iš jų sutaupytų asignavimų išlaidoms sąskaita 60,3 tūkst. Lt).

Įvertindamas Tarnybos valdymo sistemos tobulinimo svarbą, siekdamas veiksmingai ir rezultatyviai ją pertvarkyti bei tinkamai spręsti problemas, darančiais neigiamą įtaką FNTT veiklos efektyvumui, 2010 m. liepos 26 d. FNTT direktorius įsakymu Nr. V-65 sudarė komisiją FNTT veiklai tobulinti (toliau – Komisija). Komisijai, susidedančiai iš skirtingų FNTT skyrių atstovų, buvo pavesta atlikti FNTT skyrių vykdomų funkcijų įvertinimą ir parengti veiklos tobulinimo koncepciją, įtraukiant klausimus dėl FNTT struktūros, veiklos ir valdymo tobulinimo bei atskirų FNTT vykdomų funkcijų kitoms institucijoms perdavimo galimybių. Komisijos parengta koncepcija buvo pateikta Vidaus reikalų ministerijai. 2010 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. 1V-664 vidaus reikalų ministras nuo šio įsakymo įsigaliojimo datos (2010 m. kovo 1 d.) panaikino esamas FNTT pareigybės ir patvirtino naują pareigybių sąrašą.

Siekdama institucijos strateginio tikslo, 2010 m. Tarnyba siekė įgyvendinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 metų veiklos prioritetus, Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo priemonės, dalyvavo vykdant priemones, numatytas Nacionalinėse programose bei Vidaus reikalų ministerijos priemonių plane.

Įgyvendindama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 metų veiklos prioritetus FNTT pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. veiklos prioritetų pažangos lentelę (toliau – lentelė) kartu su kitomis institucijomis buvo atsakinga už lentelės 3.2 punkte įvardyto tikslo „Gerinti mokesčių administravimą, mažinti šešėlinės ekonomikos mastą ir skatinti sąžiningai mokėti mokesčius“ **trečio** (atsakingos institucijos – Valstybinė mokesčių inspekcija, Muitinės departamentas, FNTT) **ir ketvirto** (atsakingos institucijos – Valstybinė darbo inspekcija, Valstybinė mokesčių inspekcija, Policijos departamentas, FNTT) vertinimo rodiklių pasiekimą.

Lentelės 3.2 punkte įvardyto tikslo **trečio** vertinimo rodikliui siekti FNNTT pagal kompetenciją numatė priemonę „*Didinti ūkinės finansinės veiklos objektų (fizinių ir juridinių asmenų) tyrimo rezultatyvumą*“. Priemonės **vertinimo kriterijai** yra: *atliktų rezultatų ūkinės finansinės veiklos tyrimų (kuriais apskaičiuojamos į valstybės biudžetą nesumokėtos mokesčių sumos bei nepagrįstai panaudotos valstybės biudžeto, ES finansinės paramos ir Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšos), lyginant su praėjusiais metais, padidėjimas 3 procentais; vidutinės rezultatų ūkinės finansinės veiklos tyrimais išaiškintos lėšų sumos, lyginant su praėjusiais metais, padidėjimas 5 procentais*. Per 2010 metus atlikti 492 rezultatų ūkinės finansinės veiklos tyrimai (kuriais apskaičiuotos į valstybės biudžetą nesumokėtos mokesčių sumos bei nepagrįstai panaudotos valstybės biudžeto, ES finansinės paramos ir Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšos), per tą patį 2009 metų laikotarpį jų buvo atlikta 492, t. y. per 2010 metus pasiektas rezultatas nepakito.

Šis rezultato kriterijus 2010 m. nevisiškai pasiektas dėl objektyvių priežasčių: 2009 metais labai išaugo gaunamų užduočių ūkinės finansinės veiklos tyrimams atlikti kiekis, o tyrimus atliekančių specialistų skaičius sumažėjo. Bendras ūkinės finansinės veiklos tyrimo padaliniuose gaunamų užduočių kiekis yra didelis ir viršija atliktų tyrimų kiekį pagal gautas užduotis (2010 metais gautos 972 užduotys, atlikta tyrimų – 921). Nuo 2009 metų pradžios labai išaugęs gaunamų užduočių kiekis bei mažėjantis tyrimus atliekančių specialistų skaičius (2009-01-01 dirbo 109 specialistai, 2010-01-01 – 105 specialistai, o 2010-12-31 – 99 specialistai) sąlygojo smarkų specialistų darbo krūvio augimą. 2010 m. vienam specialistui tenkantis darbo krūvis (neatliktų tyrimų kiekis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje) siekia 4,45, tyrimo, t. y. lyginant su 2008 metais, padidėjo beveik du kartus – 82,38 % (2008 m. vienam specialistui teko 2,44 neatlikto tyrimo, 2010 m. – 4,45).

Vidutinė rezultatų ūkinės finansinės veiklos tyrimais išaiškinta lėšų suma, tenkanti vienam tyrimui, per 2010 metus sudarė 201 857 Lt, 2009 metais ši suma buvo 117 277 Lt. Vidutinė rezultatų ūkinės finansinės veiklos tyrimais išaiškinta lėšų suma, tenkanti vienam tyrimui, 2010 metais padidėjo 72,12 procento.

Lentelės 3.2 punkte įvardyto tikslo **ketvirto** vertinimo rodikliui siekti FNNTT pagal kompetenciją numatė priemonę „*Kartu su Valstybine mokesčių inspekcija ir Valstybine darbo inspekcija aiškinti ir tirti nelegalaus darbo apraiškas*“. Jos **vertinimo kriterijus** yra: *pradėtų ikiteisminių tyrimų, susijusių su nelegalaus ar neteisėto darbo apraiškomis, lyginant su praėjusiais metais, padidėjimas 3 procentais*. Per 2010 metus pradėti 56 ikiteisminiai tyrimai, susiję su nelegalaus ar neteisėto darbo apraiškomis, per tą patį 2009 metų laikotarpį jų buvo pradėta 52, t. y. per 2010 metus, lyginant su 2009 m., šių ikiteisminio tyrimų skaičius **padidėjo 7,7 procento**.

Įgyvendinama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008–2012 metų programą Tarnyba dalyvavo vykdant Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo priemones, už kurių vykdymą atsakinga Vidaus reikalų ministerija ar kurių vykdyme ji dalyvauja:

• **31 punkto** priemonę „*Atlikti organizuoto nusikalstamumo grėsmių vertinimą ir išvadas, pateikti LRV pasiūlymus (3 lentelės VI skyriaus 140 nuostatos 3 priemonė)*“ – Tarnyba pagal kompetenciją atliko organizuoto nusikalstamumo grėsmių vertinimą ir informaciją 2010 m. gegužės 28 d. raštu Nr. 25/17-5-3156 pateikė VRM Viešojo saugumo politikos departamentui.

• **46 punkto** priemonę „*Parengti sprendimus dėl prevencinių priemonių, įgalinančių geriau nustatyti su įmonių bankrotu susijusias nusikalstamas veikas ir informuoti visuomenę (2 lentelės II*

*skyriaus 21 nuostatos 3 priemonė) (pirmasis vykdytojas – Ūkio ministerija)“ – Tarnyba 2010 m. birželio 11 d. raštu Nr. 25/17-5-3490 pateikė Ūkio ministerijai pastabas ir pasiūlymus dėl *Sprendimų dėl prevencinių priemonių, įgalinančių geriau nustatyti su įmonių bankrotu susijusias nusikalstamas veikas, įgyvendinimo priemonių projekto*. 2010 m. birželio 15–16 d. Tarnybos atstovas dalyvavo Ūkio ministerijos surengtame pasitarime svarstant minėto projekto priemones. 2010 m. rugpjūčio 13 d. raštu Nr. 25/17-2-4608 Tarnyba Ūkio ministerijai pakartotinai pateikė pastabas ir pasiūlymus dėl *Sprendimų dėl prevencinių priemonių, įgalinančių geriau nustatyti su įmonių bankrotu susijusias nusikalstamas veikas, įgyvendinimo priemonių projekto* ir taip pat dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasitarimo protokolo projekto šiuo klausimu.*

• **53 punkto** priemonę „*Išanalizuoti galimybes suteikti teisę operatyvinės veiklos subjektams, gavusiems teismo sankciją, slaptai kontroliuoti tyrimo objektų banko sąskaitas ir prireikus parengti atitinkamų teisės aktų pakeitimų projektus (3 lentelės IV skyriaus 55 nuostatos 3 priemonė) (pirmasis vykdytojas – Teisingumo ministerija)“ – Tarnyba 2009-06-29 raštu Nr. 25/10-3-3774 pasiūlė Teisingumo ministerijai keisti Lietuvos Respublikos operatyvinės veiklos įstatymą, papildant jį specialiomis nuostatomis.*

• **60 punkto** priemonę „*Pagal kompetenciją įgyvendinti Nuolatinės komisijos valstybės ekonominės bei finansinės kontrolės ir teisėsaugos institucijų bendradarbiavimui koordinuoti patvirtintuose priemonių kovai su oficialiai neapskaityta ekonomika planuose numatytas priemones (3 lentelės VI skyriaus 140 nuostatos 4 priemonė; 3 lentelės XXII skyriaus 776 nuostatos priemonė) (pirmasis vykdytojas – Muitinės departamentas)“ – Tarnyba vykdo priemones, numatytas *Priemonių plane kovos su akcizinių prekių kontrabanda ir nelegalia apyvarta stiprinimui 2010 metams*. FNTT pagal kompetenciją kovos su akcizinių prekių nelegalia apyvarta srityje kaupia ir analizuoja atitinkamą informaciją, vykdo operatyvines priemones, nukreiptas į nusikalstamų veikų atskleidimą ir užkardymą, atlieka įtartinų saugojimo vietų („ertmių“) patikrinimus, siekdama surasti nelegaliai (kontrabanda) patekusias ir saugomas prekes. Šio plano vykdymo eiga sistemingai svarstoma Komisijos valstybės ekonominės bei finansinės kontrolės ir teisėsaugos institucijų bendradarbiavimui koordinuoti posėdžiuose.*

• **69 punkto** priemonę „*Užtikrinti informacijos apie galimus pajamų slėpimo ir mokesčių vengimo atvejus, įskaitant informaciją, teikiamą pagal Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo prevencijos įstatymą, ir informaciją, surenkamą taikant operatyvinės veiklos metodus, mainus tarp kontroliuojančių institucijų; vykdyti bendrus tyrimus ir patikras (3 lentelės IX skyriaus 251 nuostatos 2 priemonė) (pirmasis vykdytojas – Valstybinė mokesčių inspekcija)“ – Tarnybos pareigūnai, esant būtinumui, kartu su Valstybinės mokesčių inspekcijos, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos, Muitinės, Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos, Darbo inspekcijos specialistais dalyvauja atskirų ūkio subjektų patikrose ir tyrimuose. Atliekamų ikiteisminių tyrimų, administracinių teisės pažeidimų tyrimų ar įmonių patikrinimų metu, nustačius pajamų slėpimo, mokesčių vengimo, nesumokėjimo atvejus, informacija apie ūkio subjektą ir nesumokėtus mokesčius pateikiama atitinkamai teritorinei valstybinei mokesčių inspekcijai. Gavus iš teritorinių valstybinių mokesčių inspekcijų ar kitų kontrolės institucijų informaciją, kurioje įžvelgiami nusikalstamos veikos finansų sistemai požymiai, Tarnyba atlieka atitinkamus ūkio subjekto veiklos tyrimus.*

Nuo 2010 m. Tarnyba dalyvauja Kriminalinės informacijos analizės centro veikloje, keisdama su šio centro dalyviais atitinkama informacija. FNTT pagal 2010 m. liepos 13 d. pasirašytą duomenų teikimo sutartį Nr. 04/10-13-1398/8-79 nuo šių metų pradėjo teikti Specialiųjų tyrimų tarnybai disponuojamus duomenis apie pinigines operacijas ir sandorius, kaip tai numatyta

LR Vyriausybės 2006-06-01 nutarimo Nr. 527 3.3 punkte. 2010 m. gruodžio 22 d. bendru Tarnybos direktoriaus ir Valstybinės mokesčių inspekcijos viršininko įsakymu įsteigtas Rizikos analizės centras (toliau – RAC). Jo uždaviniai – analizuoti ir keistis šalių turima informacija, siekiant identifikuoti grėsmes valstybės finansų sistemai ar mokesčių surinkimui apie asmenis, kurie vengia mokėti mokesčius bei vykdo nusikalstamas veikas finansų sistemai; bendradarbiauti pagal kompetenciją organizuojant bei įgyvendinant tikslines priemones, užkardant, atskleidžiant bei tiriant mokesčių įstatymų pažeidimus ar nusikaltimus, kurių tyrimas priskirtas šalių kompetencijai.

Įgyvendinama Nacionalinės nusikaltimų prevencijos ir kontrolės programos įgyvendinimo priemonių plano 2010 m. priemonės FNTT savo kompetencijos klausimais sprendė tris priemones (11, 13 ir 14). Lėšos šių priemonių įgyvendinimui neskirtos ir priemonės buvo vykdomos iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžete patvirtintų bendrųjų asignavimų.

Programos 11 priemonė – „Organizuoti bendrą prokurorų, teisėjų ir ikiteisminio tyrimo pareigūnų mokymą turtinių nusikalstamų veikų tyrimo ir turto išieškojimo klausimais“.

2010 m. Teisingumo ministerijos Mokymo centras bendrų mokymų prokurorams, teisėjams, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos pareigūnams neorganizavo ir nevykdė.

FNTT, įgyvendindama projektą „Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos darbuotojų gebėjimų tobulinimas“, projekto kodas Nr. VP1-4.1-VRM-03-V-01-059, 2010 m. ikiteisminio tyrimo tema mokė 50 statutinių valstybės tarnautojų, 12 statutinių valstybės tarnautojų buvo mokyti operatyvinės veiklos tema.

Programos 13 priemonė – „Išanalizuoti galimybę stiprinti kovą su sukčiavimu ir organizuotu nusikalstamumu, didinti ikiteisminio tyrimo efektyvumą, prireikus parengti atitinkamų teisės aktų projektus ir (ar) rekomendacijas“.

Priemonė buvo įgyvendinama vykdant Sukčiavimo baudžiamojo persekiojimo stiprinimo Lietuvoje planą (toliau – Planas), patvirtintą 2009 m. rugsėjo 28 d. bendru Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro, Lietuvos policijos generalinio komisaro, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus, Muitinės kriminalinės tarnybos direktoriaus, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos direktoriaus ir Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos vado įsakymu Nr. 1-133/5-V-683/2-242/V-83/1R-130/4-620, ir jo įgyvendinimo priemonės. Plano tikslas – nuosekliai ir sistemingai stiprinti sukčiavimo baudžiamąjį persekiojimą Lietuvoje, vykdyti reikalingas priemones. Pagrindiniai tikslai: sukčiavimų atskleidimas; efektyvus ir greitas sukčiavimų tyrimas; sankcijų, adekvačių padarytam nusikaltimui, skyrimas, baudmės neišvengiamumas; nusikaltimu padarytos žalos atlyginimas; nusikaltimo priemonių, nusikalstamu būdu įgyto turto ir gauto pelno nuosavybės teisių apribojimas ir konfiskavimas.

Plano įgyvendinimą organizuoja Generalinė prokuratūra. FNTT ir kitos institucijos periodiškai (ne rečiau kaip du kartus per metus), t. y. pasibaigus pusmečiui, ne vėliau kaip iki kito mėnesio 30 d., informuoja Generalinę prokuratūrą apie Plano priemonių įgyvendinimą. FNTT, vykdydama Sukčiavimo baudžiamojo persekiojimo stiprinimo Lietuvoje planą, 2010-07-30 raštu Nr. 25/17-1-4362 pateikė ataskaitą apie 2010 m. I pusmečio Sukčiavimo baudžiamojo persekiojimo stiprinimo Lietuvoje plano įgyvendinimo priemonių vykdymo eigą. FNTT 2010 metų ataskaita Generalinei prokuratūrai pateikta 2011 m. sausio 31 d. raštu Nr. 25/17-1-894.

FNTT pareigūnai 2010 m. kartu su Policijos departamento prie VRM, Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie VRM ir Vadovybės apsaugos departamento prie VRM atstovais dalyvavo

rengiant teisės aktus, reglamentuojančius operatyvinių tyrimų tvarkymą bei darbą su slaptai bendradarbiaujančiais asmenimis (patvirtinta nauja instrukcija).

2010-08-09 FNTT direktorius, siekdamas užtikrinti efektyvų Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 2 ir 176 straipsnių nuostatų, reikalaujančių, kad per trumpiausią laiką būtų atlikti ikiteisminiai tyrimai ir atskleistos nusikalstamos veikos, bei Rekomendacijų dėl prokuroro veiklos organizuojant ikiteisminį tyrimą ir jam vadovaujant, patvirtintų Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2004 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. I-40 (Žin., 2004, Nr. 33-1094; 2008, Nr. 72-2783), 37 punkto nuostatų įgyvendinimą, įsakymu Nr. V-75 patvirtino Ikiteisminių tyrimų terminų kontrolės tvarkos aprašą, reglamentuojantį FNTT atliekamų ikiteisminių tyrimų veiksmų planavimo ir jų terminų kontrolę.

Vykdamas Vyriausybės 2010 m. sausio 28 d. pasitarimo protokolo Nr. 6 6.1 punktą „Dėl priemonių oficialiai neapskaitytai ekonomikai mažinti“ bei siekiant tobulinti pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos teisinę bazę, atsižvelgiant į Europos Tarybos Ekspertų komiteto ekspertų rekomendacijas dėl priemonių, nukreiptų kovai su pinigų plovimu bei teroristų finansavimu (*MONEYVAL*), parengtas Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo 2, 10 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, kuriam **2010 m.** lapkričio 16 d. Lietuvos Respublikos Seimas po pateikimo pritarė (toliau – Projektas) (Nr. XIP-2157).

Projektas turėtų būti priimtas Seimo 2011 m. pavasario sesijos metu.

Programos 14 priemonė – „Išanalizuoti galimybę tobulinti turto išieškojimo ir konfiskavimo sistemą, laikino nuosavybės teisės apribojimo sąlygas ir jų taikymo procedūras, prireikus parengti atitinkamų teisės aktų projektus ir (ar) rekomendacijas“.

Priemonė įgyvendinama vykdant Sukčiavimo baudžiamojo persekiojimo stiprinimo Lietuvoje planą, patvirtintą 2009 m. rugšėjo 28 d. bendru Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro, Lietuvos policijos generalinio komisaro, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus, Muitinės kriminalinės tarnybos direktoriaus, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos direktoriaus ir Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos vado įsakymu Nr. 1-133/5-V-683/2-242/V-83/1R-130/4-620, ir jo įgyvendinimo priemonės bei uždaviniai: „*Finansų tyrimo įtraukimas į ikiteisminį tyrimą*“, „*Turto išieškojimo sistemos (konceptijos) sukūrimas*“.

2010 m. Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro įsakymais buvo sudarytos darbo grupės iš Generalinės prokuratūros, teisėsaugos institucijų, ekspertinių įstaigų ir VMI atstovų rekomendacijoms parengti: 2010-05-17 įsakymu Nr. I-62 – metodinėms rekomendacijoms dėl nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimo tyrimų ir rekomendacijoms dėl finansų tyrimų, 2010-05-17 įsakymu Nr. I-61 – nusikalstamu būdu įgyto turto išieškojimo koncepcijai. Rekomendacijas planuojama paruošti 2011 m. I ketvirtyje.

Be to, FNTT direktorius, siekdamas užtikrinti tinkamą Tarnybos uždavinių ir funkcijų vykdymą, Baudžiamojo kodekso 72 str., Baudžiamojo proceso kodekso 116 str. ir 151 str. nuostatų įgyvendinimą, 2010-09-22 nurodymu Nr. (25)-5S/17-5-428 (RN) bei 2010-11-19 nurodymu Nr. 25/17-2-7743 FNTT pareigūnams ir skyrių vadovams pateikė metodines rekomendacijas dėl finansų tyrimo atlikimo bei juos įpareigojo imtis priemonių ir užtikrinti, kad ikiteisminio tyrimo bylose ir operatyviniuose tyrimuose būtų atliekamas finansų tyrimas, t. y. informacijos apie įtariamojo ir su juo susijusių fizinių ir juridinių asmenų turtą, sandorius, pinigines operacijas rinkimo procesas, o siekiant garantuoti civilinį ieškinį ar galimą turto konfiskavimą – taikyti laikiną nuosavybės teisės apribojimą.

Įgyvendinant Nacionalinės narkotikų kontrolės ir narkomanijos prevencijos 2010–2016 metų programos įgyvendinimo priemonių plano 2010 m. priemonės, FNTT savo kompetencijos klausimais 2010 m. dalyvavo įgyvendinant pirmo uždavinio penkias priemones (**2.2, 6, 7, 10 ir 12**). Pagal minėtą nutarimą lėšos šių priemonių įgyvendinimui neskirtos ir priemonės buvo vykdomos iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžete patvirtintų bendrųjų asignavimų.

Programos 2.2 priemonė – „Apmokyti Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo subjektus, supažindinti visuomenę, ypač valstybės tarnautojus, kaip pažinti pinigų plovimo apraiškas ir su jomis kovoti“.

Institucijos priemonė – „Apmokyti LR pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo subjektus“.

Vertinimo kriterijus – „Surengtų mokymų, apmokytų specialistų, atliktų prevencijos priemonių skaičius, parengtų ir išplatintų informacinių ir kitų leidinių skaičius“.

2010 m. organizuota 14 mokymų Lietuvoje veikiančių kredito įstaigų darbuotojams bei auditoriams ir antstoliams. Iš viso mokyta daugiau nei 400 žmonių. Mokymų metu apžvelgta atnaujinta Lietuvos PP/TF teisinė bazė, klausytojai supažindinti su naujausiomis tipologijomis.

Programos 6 priemonė – „Užtikrinti pinigų, gautų iš neteisėtos narkotinių ir psichotropinių medžiagų bei jų pirmtakų (prekursorių) apyvartos, plovimo prevencijos priemonių įgyvendinimą, tokių pinigų ir kito nusikalstamu būdu įgyto turto paiešką, nustatymą ir konfiskavimą, sukurti veiksmingą kontrolės mechanizmą, trukdantį legalizuoti nusikalstamu būdu įgytus pinigus ar turtą“.

Institucijos priemonė – „Pagal poreikį dalyvauti rengiant metodines rekomendacijas dėl nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimo tyrimo metodikos ir taktikos“.

Vertinimo kriterijus: „Parengtų metodinių rekomendacijų dėl nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimo tyrimo metodikos ir taktikos skaičius“.

2010 m. metodinių rekomendacijų dėl nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimo tyrimo metodikos ir taktikos parengta nebuvo.

Institucijos priemonė – „Parengti teisės aktus, siekiant sukurti kontrolės mechanizmą, trukdantį legalizuoti nusikalstamu būdu įgytus pinigus ar turtą“.

Vertinimo kriterijus: „Parengti teisės aktus, siekiant sukurti kontrolės mechanizmą, trukdantį legalizuoti nusikalstamu būdu įgytus pinigus ar turtą. Teisės aktų, parengtų siekiant sukurti kontrolės mechanizmą, trukdantį legalizuoti nusikalstamu būdu įgytus pinigus ar turtą, skaičius.“

2010 m. parengti teisės aktai:

Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 172¹⁴ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas.

Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo 2, 10 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas.

Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 224, 259¹ straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo 209⁷ straipsniu įstatymo projektas.

Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo 2 straipsnio pakeitimo ir papildymo ir 11, 13, 14 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas.

Programos 7 priemonė – „Tobulinti teisėsaugos institucijų, atskleidžiančių ir tiriančių ekonomines ir finansines nusikalstamas veikas, sistemą, gerinti veiksmų koordinavimą, keitimąsi informacija“.

Institucijos priemonė – „Peržiūrėti tarpinstitucinius susitarimus dėl informacijos keitimosi ir pagal nustatytą poreikį išplėsti teikiamos informacijos, reikalingos atlikti institucinius ir tarpinstitucinius patikrinimus, apimtį“.

Vertinimo kriterijus – „Bendradarbiavimo susitarimų skaičius“.

2010 m. Muitinės ir Policijos departamento, Valstybės sienos apsaugos ir Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybų vadovai pasirašė bendrą įsakymą, kuriuo prie Kriminalinės informacijos analizės centro veiklos prisijungė FNTT. Nuo šiol Kriminalinės informacijos analizės centras jungia Policijos ir Muitinės departamentus bei Valstybės sienos apsaugos ir Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybas.

Atlikdama nusikalstamų grupuočių ar asmenų, užsiimančių prekyba žmonėmis, narkotikais, nelegalia migracija, kontrabanda bei kitais sunkiais nusikaltimais, generuojančiais didžiausias pajamas, tyrimus, FNTT teiks Kriminalinės informacijos analizės centrui duomenis apie įtartinas finansines operacijas, kurios gali būti susijusios su minėtomis nusikalstamomis veikomis, bei prisidės prie šių nusikalstamų veikų tyrimo, atlikdama nusikalstamu būdų gautų pajamų paiešką bei nustatymą. Analogišku principu gaunama iš kitų teisėsaugos institucijų bei kaupiama Kriminalinės informacijos analizės centre informacija padės FNTT efektyviau kovoti su šešėline ekonomika, atliekant ikiteisminius tyrimus dėl pagrobtų mokesčių bei nusikalstamu būdu gautų lėšų legalizavimo.

Taip pat 2010 m. FNTT ir Valstybinė mokesčių inspekcija pasirašė bendrą įsakymą dėl Rizikos analizės ir valdymo centro įkūrimo. Rizikos analizės ir valdymo centro tikslas – efektyviau panaudoti institucijų kaupiamus duomenis, patirtį ir kompetenciją, nustatant grėsmes valstybės finansų sistemai ir mokesčių surinkimui bei organizuojant jų užkardymą ir tyrimą. Įsteigtame Rizikos analizės ir valdymo centre bendrai dirbs dviejų institucijų atstovai.

Programos 10 priemonė – „Tobulinti valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų tarnautojų, pareigūnų ir darbuotojų kvalifikaciją narkotikų kontrolės srityje“.

Institucijos priemonė – „Dalyvauti organizuojamuose mokymuose“.

Vertinimo kriterijus – „Mokymų ir apmokytų specialistų skaičius“.

2010 m. Narkotikų kontrolės departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės mokymų Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos pareigūnams neorganizavo ir nevykdė.

FNTT, įgyvendindama projektą „Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos darbuotojų gebėjimų tobulinimas“, projekto kodas Nr. VP1-4.1-VRM-03-V-01-059, 2010 m. ikiteisminio tyrimo tema mokė 50 statutinių valstybės tarnautojų, 12 statutinių valstybės tarnautojų buvo mokyti operatyvinės veiklos tema.

Programos 12 priemonė – „Aktyviai bendradarbiauti su Europos Sąjungos institucijomis, Jungtinių Tautų, kitomis tarptautinėmis organizacijomis keičiantis informacija ir gerąja patirtimi narkotinių ir psichotropinių medžiagų bei jų pirmtakų (prekursorių) kontrolės srityje“.

Institucijos priemonė – „Pagal kompetenciją 2011 metais dalyvauti Europos Tarybos MONEYVAL komiteto, Europos Komiteto Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos komiteto veikloje“.

Vertinimo kriterijus – „Pateiktų ataskaitų, bendrų renginių skaičius“.

2010 m. dalyvauta visuose trijuose komiteto plenariniuose posėdžiuose.

Tarnybai, pagal kompetenciją vykdančiai **Viešojo administravimo plėtros iki 2010 metų strategijos įgyvendinimo 2007–2010 metų priemonių planą** (toliau – Planas) bei Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2009 m. kovo 18 d. įsakymą Nr. 1V-111, kuriuo buvo patvirtintas Plano atskirų priemonių įgyvendinimo projektų ir jų vykdytojų sąrašas, 2010 m., kaip pirmajam vykdytojui, buvo pavesta vykdyti vieną priemonę – „6. Įgyvendinti projektus, skirtus valstybės tarnautojų, darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės ir savivaldybių biudžetų ir valstybės pinigų fondų, valstybės politikų ir valstybės

pareigūnų kvalifikacijai tobulinti (Plano 4.1.8 punktas)“. Įgyvendindama šią priemonę Tarnyba 2009 m. parengė ir nuo 2010-03-31 pradėjo įgyvendinti Europos Sąjungos lėšomis remiamą projektą SFMIS Nr. VP1-4.1-VRM-03-V-01-059 „Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos darbuotojų gebėjimų tobulinimas“. Projektas įgyvendinamas 2010–2011 metais. Bendra tinkamų finansuoti išlaidų suma sudaro **2 4460 820,04** Lt. 2010 m. pagal šį projektą buvo įsisavinta 542,3 tūkst. Lt. 2010 m. įgyvendinant projektą įvykdyta:

- Lietuvoje organizuoti dviejų dienų mokymai „Ikiteisminio tyrimo aktualijos“, kuriuose dalyvavo 52 ikiteisminio tyrimo pareigūnai, 12 pareigūnų dalyvavo mokymuose operatyvinės veiklos srityje. ECDL mokymus 2010 m. baigė 22 Tarnybos darbuotojas. Užsienio kalbos kursas – 45 (anglų k. – 42, vokiečių k. – 3) Tarnybos darbuotojai; mokymus tema „Ūkinės finansinės veiklos tyrimus atliekančių specialistų veiklos reglamentavimo aktualijos, tyrimo metodika“ – 50 Tarnybos specialistų; mokymus „Darbuotojų mokymai piliečių aptarnavimo srityje“ – 20 Tarnybos darbuotojų. Specialiuosius mokymus informacinių technologijų srityje baigė 6 pareigūnai. Mokymus „i2 Analyst Notebook“ baigė 27 Tarnybos pareigūnai.

- Mokymuose „Žvalgybos techninio palaikymo sistemos teisėtam slaptam pasiklausymui, kriminaliniam tyrimui ir žvalgybinės informacijos rinkimui“ (Čekijos Respublika) dalyvavo Tarnybos 7 pareigūnai. Į užsienį stažuotis pagal CEPOL programą buvo išvykę 11 Tarnybos pareigūnų: Slovakijos Respublika – mokymai „Ekonominiai ir finansiniai nusikaltimai“ (2 pareigūnai), Portugalijos Respublika – mokymai „Pinigų plovimas“ (2 pareigūnai), Jungtinė Karalystė – mokymai „Slaptos operacijos/tyrimai“ (2 pareigūnai), Latvijos Respublika – mokymai „Sukčiavimas ir turto konfiskavimas“ (2 pareigūnai), Belgijos Karalystė – stažuotė „Europos policijos ir teisėsaugos sistema“, Italijos Respublika – mokymai „Sukčiavimas Europos Sąjungoje“ (2 pareigūnai).

2010 m. ikiteisminio tyrimo veiklos analizė rodo, kad nusikaltimai, mokesčių grobstymo mechanizmas tapo įvairesni ir sudėtingesni. Dažniausiai jie daromi asmenims susibūrus į grupes ar nusikalstamus susivienijimus, naudojamosi moderniausiomis technologijomis. Finansiniai nusikaltimai buvo atskleidžiami ir tiriami vykdant operatyvinę veiklą, įvertinant ir realizuojant FNTT Pinigų plovimo prevencijos skyriaus (PPPS) gaunamą informaciją, asmenų skundus ir pranešimus, atliekant tyrimą pagal medžiagas, gaunamas iš VMI ir įstaigų, administruojančių ES lėšas, kuriose įžvelgiama finansinių nusikaltimų požymių.

2010 metų pagrindiniai veiklos statistiniai rodikliai:

Rodiklio pavadinimas	2009 m.	2010 m.
užregistruota nusikalstamų veikų*	2938	1672
Pradėta ikiteisminių tyrimo bylų skaičius, iš jų:	765	539
•pareigūnui pačiam nustačius nusikalstamos veikos požymius	324	136
Į teismą perduotų ikiteisminio tyrimo bylų	436	402
Nutraukta ikiteisminio tyrimo bylų	342	353
Atsisakyta pradėti ikiteisminį tyrimą	196	220
Išaiškinta ATP	184	142
Surašyta ATPP	139	113
Skirta baudų už ATP (Lt)	33 230 Lt	69 590

Išaiškintų nuslėptų mokesčių suma (Lt)	79 675 946 Lt	47 045 558 Lt
Laikiniai apribota teisė į nuosavybę (vertė Lt)	72 715 262 Lt	101 739 776 Lt
Ikiteisminio tyrimo metu fizinių ir juridinių asmenų savo noru atlyginta žala (Lt)	8 230 858 Lt	3 282 103
Patikrinta įmonių ir fizinių asmenų	503	386

*Pagal IRD prie VRM skelbiamus duomenis

2010 m. FNTT apskričių skyriuose pradėti 539 ikiteisminiai tyrimai (2009 m – 765) pagal 1 672 nusikalstamas veikas (2009 metais – 2 938), 159 ikiteisminiai tyrimai pradėti pagal gautas VMI medžiagas (2009 metais – 200). Iš jų ikiteisminiai tyrimai pradėti:

- Ikiteisminio tyrimo pareigūnui pačiam nustačius nusikalstamos veikos požymius (BPK 166 str. 1 d. 2 p. – 136 (25,23 proc. nuo visų pradėtų ikiteisminių tyrimų);
- pagal VMI medžiagas – 159 (29,5 proc. nuo visų pradėtų ikiteisminių tyrimų);
- gavus skundą, pareiškimą ar pranešimą apie nusikalstamą veiką (BPK 166 str. 1 d. 1 p.) – 131 (24,3 proc. nuo visų pradėtų ikiteisminių tyrimų).

Per 2010 metus nusikalstamų veikų skaičius pradėtuose ikiteisminiuose tyrimuose sudarė 1 672, ištirtų nusikalstamų veikų skaičius – 1 405, iš jų į teismą perduotose ikiteisminio tyrimo bylose – 1 219.

Baigtuose (perduoti į teismą bei nutraukti pagal BK 38 ir 40 str.) ikiteisminiuose tyrimuose nusikalstama veika padaryta žala viršija 48,1 mln. Lt, iš jų PVM – daugiau kaip 17,6 mln. Lt, pelno mokestis – daugiau kaip 4,2 mln. Lt. BK 38 ir 40 str. pagrindais nutrauktuose ikiteisminiuose tyrimuose atlyginta žala viršija 878 tūkst. Lt, ikiteisminio tyrimo metu savanoriškai atlyginta daugiau kaip 5,7 mln. Lt žala. Šiuose baigtuose tyrimuose laikinai apribota teisė į 10,7 mln. Lt vertės nuosavybę.

2010 metais tyrėjai patikrino 386 įmones bei fizinius asmenis ir išaiškino 142 administracinius teisės pažeidimus, surašė 113 protokolų bei 42 kitus dokumentus dėl administracinių teisės pažeidimų. Už šiuos pažeidimus skirta 69 590 Lt baudų. Daugiausia – 70 protokolų – surašyti pagal LR ATPK 173¹ straipsnį dėl apskaitos taisyklių pažeidimų.

Išaiškinta **47 045 558 Lt** nuslėptų mokesčių. Ikiteisminio tyrimo metu fiziniai ir juridiniai asmenys savo noru į valstybės biudžetą atlygino **3 282 103 Lt** žalą. **854 796 Lt** žala atlyginta ikiteisminio tyrimo bylose LR BK 38 str. ir 40 str. pagrindais. Siekiant užtikrinti, kad valstybei padaryta žala būtų atlyginta, juridiniams bei fiziniams asmenims skirtas laikinas nuosavybės teisės apribojimas turtui už **101 739 776 Lt**.

Ūkinės finansinės veiklos tyrimo padaliniuose buvo gautos 972 užduotys ūkinės finansinės veiklos tyrimams atlikti. Gautų užduočių tyrimams atlikti kiekis, tenkantis vienam specialistui lyginant su praeitų metų laikotarpiu, sumažėjo 19,04 procento (2009 m. vienam specialistui teko 12,13 gautų užduočių, 2010 m. – 9,82). Bendras ūkinės finansinės veiklos tyrimo padaliniuose gaunamų užduočių kiekis yra didesnis nei pagal gautas užduotis atliktų tyrimų kiekis (2010 metais gautos 972 užduotys, atlikta tyrimų – 921).

Specialistų atliktų užduočių pasiskirstymas pagal institucijas pasiskirsto: iš FNTT – 49,08 proc., iš policijos padalinių – 46,91 proc., iš teismų – 1,52 proc., iš prokuratūros – 1,19 proc., iš STT – 1,09 proc., iš VSAT – 0,11 proc. ir iš muitinės – 0,11 proc.

Vidutinė 2010 m. vieno ūkinės finansinės veiklos tyrimo metu išaiškinta nuslėptų mokesčių suma sudaro **41,53** tūkst. Lt, vidutinė vieno ūkinės finansinės veiklos tyrimo metu nustatyta ir mokesčių administratoriaus patvirtinta nuslėptų mokesčių suma – **144,92** tūkst. Lt. 2010 m. vidutinis atliktų ūkinės finansinės veiklos tyrimų skaičius, tenkantis vienam tyrimus atliekančiam darbuotojui, sudaro **9,3** objektų tyrimo.

Tarnybos ūkinės finansinės veiklos tyrimo padalinių specialistai, atlikę tyrimus, 2010 metais pateikė 1 122 specialisto išvadas bei paaiškinimus, iš jų: 921 specialisto išvadą, surašytą atskiru dokumentu, 120 specialisto išvadų, įrašytų į tyrimo veiksmo protokolą, 81 specialisto paaiškinimą. Bendras specialistų atliktų darbų kiekis, lyginant su atitinkamu praeitais metais, padidėjo 2,28 %. 2010 metais atliktų ūkinės finansinės veiklos tyrimų metu specialistai išaiškino **38 248 128** Lt į valstybės biudžetą nesumokėtų mokesčių ir tai yra 0,5 % mažiau nei praėtų metų laikotarpiu (2009 m. – 38 443 186 Lt).

2010 m., kaip ir 2009 m., buvo atlikti **492** rezultatyvūs tyrimai, kuriais: apskaičiuotos į valstybės biudžetą nesumokėtos mokesčių sumos (245 tyrimai), nustatytos nepagrįstai panaudotos valstybės biudžeto lėšos (21 tyrimas), ES finansinės paramos lėšos (3 tyrimai) ir Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšos (223 tyrimai). Rezultatyvių tyrimų metu išaiškinta bendra suma siekia **99 313 534** Lt ir tai yra **72,1 procento** daugiau, nei praėjusių metų laikotarpiu (57 700 304 Lt). Vidutinės rezultatyviais ūkinės finansinės veiklos tyrimais išaiškintos lėšų sumos padidėjimas siekia 72,1 procento (2010 m. vieno tyrimo metu vidutiniškai išaiškinta **201 857** Lt, 2009 m. – 117 277 Lt).

05 PROGRAMOS: „NUSIKALSTAMŲ VEIKŲ FINANSŲ SISTEMAI ATSKLEIDIMAS IR IKITEISMINIS TYRIMAS, MOKESČIŲ IŠIEŠKOJIMO PRIEMONIŲ VYKDYMAS“ ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

Vertinimo kriterijaus kodas	Vertinimo kriterijus	Metinis planas	Įvykdyta	Įvykdymas, procentais
	Rezultato:			
R-05-01-01	1. Iširtų nusikalstamų veikų skaičiaus perduotose į teismą bylose padidėjimas (1 proc. nuo praėjusių metų rezultatų).	2633	1405	53,4
	Produkto:			
P-05-01-01-01	1. Nusikalstamų veikų skaičius pradėtose ikiteisminio tyrimo bylose (vnt.).	1400	1672	119,4
P-05-01-01-02	2. Ikiteisminiai tyrimai, pradėti ikiteisminio tyrimo pareigūnams patiems nustačius nusikalstamos veikos požymius (LR BPK 166 str. 1 d. 2 p.) (vnt.)	250	254	101,6
	Rezultato:			
R-05-02-01	2. Bus efektyviai įgyvendinamos teisės aktuose numatytos pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo prevencijos priemonės (išanalizuotų gaunamų pranešimų iš finansų įstaigų ir kitų subjektų apie įtartinas pinigines operacijas (proc.).	100	100	100

Vertinimo kriterijaus kodas	Vertinimo kriterijus	Metinis planas	Įvykdyta	Įvykdymas, procentais
	Produkto:			
P-05-02-01-01	1. FNTT padaliniais ir kitoms valstybės institucijoms išsiųstų pranešimų dėl įtartinų piniginių operacijų skaičius (vnt.).	80	135	168,8
P-05-02-01-02	2. Ikteisminių tyrimų, pradėtų pagal išsiųstus pranešimus, skaičius (vnt.).	10	17	170
P-05-02-01-03	3. Patikrintų dėl pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo prevencijos priemonių įgyvendinimo finansų įstaigų ir kitų subjektų skaičius (vnt.).	20	25	125
P-05-02-01-04	4. Administracinių teisės pažeidimų protokolų, surašytų dėl pinigų plovimo prevencijos priemonių įgyvendinimo tvarkos pažeidimų, skaičius (vnt.).	5	15	300
P-05-02-01-05	5. Dalyvauta Egmonto grupės (Pasaulinė finansinės žvalgybos padalinių organizacija) organizuojamuose plenariniuose posėdžiuose (vnt.).	1	0	0
	Rezultato:			
R-05-03-01	3. Padidėjęs operatyvinėmis priemonėmis išaiškintų ikiteisminio tyrimų skaičius, palyginant su praėjusiais metais (2 proc. nuo praėjusių metų rezultatų).	272	163	59,93
	Produkto:			
P-05-03-01-01	1. Pradėtų ikiteisminių tyrimų pagal gautą operatyvinę informaciją skaičius (vnt.).	170	163	95,9
	Rezultato:			
R-05-04-01	4. Nustatytu laiku atliekamas objektų tyrimas ir specialisto išvadų pateikimas, užtikrinantis efektyvesnę nusikalstamų veikų finansų sistemai atskleidimą (atliktų ūkinės finansinės veiklos tyrimų ir pateiktų specialisto išvadų skaičiaus santykis su gautų užduočių tyrimams atlikti skaičiumi (proc.).	91	95	104,4
	Produkto:			
P-05-04-01-02	1. Pateiktų specialisto išvadų skaičius (vnt.).	700	921	131,6
P-05-04-01-02	2. Objektų tyrimo specialistų išaiškintų nuslėptų mokesčių suma (tūkst. Lt).	30 000	38 248,1	127,5
	Rezultato:			
R-05-05-01	5. Užtikrinti efektyvesnę nusikalstamų veikų tyrimą gerinant darbuotojų darbo vietų aprūpinimą kompiuterine ir	0,9	0,9	100

Vertinimo kriterijaus kodas	Vertinimo kriterijus	Metinis planas	Įvykdyta	Įvykdymas, procentais
	programine technika (kompiuterinės technikos skaičiaus santykis su darbuotojų skaičiumi).			
	Produkto:			
P-05-05-01-01	1. Įsigytos kompiuterinės technikos skaičius (vnt.)	30	2	6,67
P-05-05-01-02	2. Įsigytos programinės įrangos ir licencijų skaičius (vnt.)	70	46	65,7
P-05-05-01-07	7. Sukurta automatizuota duomenų, gaunamų pagal Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymą, surinkimo sistema (bankinio sektoriaus duomenys) (NNKNP programos priemonė) (vnt.).	1	0	0
	Rezultato:			
R-05-06-01	6. Nusikalstamų veikų, susijusių su ES ir užsienio valstybių finansinės paramos gavimu ir panaudojimu, daromo neigiamo poveikio finansų sistemai sumažėjimas (nusikalstamų veikų, kuriomis padaryta arba galėjo būti padaryta žala ES arba valstybės biudžetui, bendros sumos (Lt) santykis su ES paramos suma (Lt) (proc.).	0,2	0,29	145
	Produkto:			
P-05-06-01-01	1. Su ES finansine parama susijusiais nusikaltimais padarytos žalos finansų sistemai atlyginimo užtikrinimas (proc. nuo padarytos žalos).	80	80,2	100,25
	Rezultato:			
R-05-07-01	7. Bus ugdomi Tarnybos darbuotojų administraciniai ir profesiniai gebėjimai, įgalinantys efektyviau vykdyti valstybės finansų sistemos ir EB finansinių interesų apsaugą nuo kriminalinio poveikio (proc. nuo dirbančiųjų).	20	53,5	267,5
	Produkto:			
	01-ajam uždaviniui			
P-05-07-01-01	1. Organizuota FNTT darbuotojų mokymų (valandų skaičius tenkantis vienam darbuotojui (val.).	8	41,9	523,75
P-05-07-01-02	2. Surengtų antikorupcinio mokymo seminarų skaičius (vnt.).	1	1	100
	02-ajam uždaviniui			
P-05-07-02-01	1. Parengtų informacinių leidinių apie FNTT veiklą skaičius (vnt.).	1	0	0

Vertinimo kriterijaus kodas	Vertinimo kriterijus	Metinis planas	Įvykdyta	Įvykdymas, procentais
P-05-07-02-02	2. Organizuotų visuomenės nuomonės apklausų apie FNTT skaičius (vnt.).	1	1	100
	03-ajam uždaviniui			
P-05-07-03-01	1. Įsigyto ilgalaikio turto kiekis (proc. nuo planuoto biudžetiniais metais).	100	129,3	129,3
	Rezultato:			
R-05-08-01	8. Turto, į kurį laikinai apribotos nuosavybės teisės, vertės, savanoriškai valstybei atlygintos žalos ir skirtų baudų bendros sumos santykis su atskleistų nuslėptų mokesčių suma (proc.).	75	225,2	300,3
	Produkto:			
P-05-08-01-01	1. Atskleistų nuslėptų mokesčių sumos (Lt) padidėjimas (0,5 proc. nuo praėjusių metų rezultatų).	80 074 326	47 045 558	58,8
P-05-08-01-02	2. Turto, į kurį laikinai apribotos nuosavybės teisės, vertės, savanoriškai valstybei atlygintos padarytos žalos (Lt) padidėjimas (0,5 proc. nuo praėjusių metų rezultatų).	83 073 297	105 876 675	127,45

Vykdamas programos 1 tikslą 53,4 proc. įvykdytas 1 tikslo rezultato kriterijus. Šis kriterijus nevisiškai įvykdytas dėl objektyvių priežasčių, nes Lietuvos Aukščiausiojo Teismo formuojamoje teismų praktikoje buvo apibrėžti pagrindiniai kriterijai, įgalinantys atskirti pavienę nusikalstamą veiką nuo realiosios nusikalstamų veikų sutapties. Pagal teismų praktikoje suformuotą nuostatą, tęstine laikoma tokia nusikalstama veika, kuri susideda iš dviejų ar daugiau tapačių ar vienaarūšių veiksmų, iš kurių kiekvienas vertinamas atskirai, atitinka to paties Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso (toliau – BK) specialiosios dalies straipsnyje nustatyto nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo objektyvius požymius, tačiau jie visi yra jungiami vieno sumanymo (vieningos tyčios). Turto pagrobimo bylose būtina įvertinti tęstinumo požymius: vienas grobiamo turto šaltinis; toks pat pagrobimo būdas; nedidelis laiko tarpas tarp atskirų veikų; ta pati ar greta esanti turto buvimo vieta bei kaltininko vieno sumanymo (vieningos tyčios) buvimas. Vieningai tyčiai, jungiančiai atskirus nusikaltimus, būdinga tai, kad pats kaltininkas šiuos veiksmus suvokia kaip vientisą nusikalstamą veiką ir, darydamas pirmą veiksmą, jau turi susiformavusį (pradinį) sumanymą ir dėl kito nusikalstamo veiksmo. Tais atvejais, kai tyčia padaryti kitą nusikalstamą veiką kyla jau po pirmosios veikos, šios veikos įprastai kvalifikuojamos kaip pakartotinės. 2010 m. Tarnyboje ženkliai sumažėjo užregistruotų ir ištirtų nusikalstamų veikų pagal BK 300 str. (dokumento suklastojimas ar disponavimas suklastotu dokumentu), kadangi atliekamuose tyrimuose Tarnybos ikiteisminio tyrimo pareigūnai ir prokurorai padarytas nusikalstamas veikas turto pagrobimo bylose (BK 182 str., 183 str., 184 str.) kvalifikavo remdamiesi susiformavusia teismų praktika. Atsižvelgiant į tai, Tarnybos pareigūnai, ikiteisminiuose tyrimuose nustatę kaltininko veikoje vieningą tyčią ir įvertinę šį subjektyviosios nusikaltimo pusės požymį, padarytas nusikalstamas veikas dokumentų klastojimo atvejais (BK 300 str.), turint tikslą pagrobti svetimą turtą, kvalifikavo kaip tęstines, o ne pavienes (pakartotines). Be to, 2010 metais didesnis dėmesys skiriamas daugiaepizodžių, organizuotų grupių padarytų nusikaltimų, ištyrimui, juos darančių

asmenų nustatymui (bylose įtarimai pareikšti ne pavieniams nusikalstamas veikas padariusiems asmenims – nustatyti sudėtingi nusikalstamų veikų mechanizmai, funkcijų pasiskirstymas, platūs įtariamųjų ratai bylose). Tarnyboje pradėti ikiteisminiai tyrimai yra didelės apimties, ką atspindi ir didesnis nei 119,4 proc. planuojamų nusikalstamų veikų skaičius pradėtos ikiteisminio tyrimo bylose. Dažniau buvo pradedamas vienas ikiteisminis tyrimas dėl kelių tarpusavyje susijusių nusikalstamų veikų, o ne dėl kiekvienos nusikalstamos veikos atskirai.

Vykdamas programos 2 tikslą neįvykdytas 5-asis produkto kriterijus: „Dalyvauta Egmonto grupės (Pasaulinės finansinės žvalgybos padalinių organizacijos) organizuojamuose plenariniuose posėdžiuose (vnt.)“. Buvo planuota 1, įvykdyta – 0. Įvykdymo procentas – 0. Egmonto grupės plenarinis posėdis vyko 2010 m. birželio mėnesį Kolumbijoje. Įvertinus su kelione į Kolumbiją susijusias dideles finansines išlaidas, FNNT atstovai jame nedalyvavo.

Vykdamas programos 3 tikslą nevisiškai įvykdytas rezultato kriterijus: „*Padidėjęs operatyvinėmis priemonėmis išaiškintų ikiteisminių tyrimų skaičius, palyginant su praėjusiais metais (2 proc. nuo praėjusių metų rezultatu)*“. Buvo planuota – 272, įvykdyta – 163. Įvykdymo procentas – 59,93. Šis rezultato kriterijus nevisiškai pasiektas dėl objektyvių priežasčių: FNNT prioritetas dėmesys buvo skiriamas didesnę žalą valstybės finansų sistemai darančių daugiaepizodžių organizuotų nusikaltimų ištyrimui, juos darančių asmenų nustatymui (bylose įtarimai pareikšti ne pavieniams nusikalstamas veikas padariusiems asmenims – nustatyti sudėtingi nusikalstamų veikų mechanizmai, funkcijų pasiskirstymas tarp kaltininkų, bylose nustatyti platūs įtariamųjų ratai), bei šių grupuočių ekonominio pagrindo sunaikinimui, kas pareikalavo daugiau laiko ir pastangų. Dėl šių priežasčių nevisiškai pasiektas ir šio **tikslo 1-asis produkto kriterijus:** „Pradėtų ikiteisminių tyrimų pagal gautą operatyvinę informaciją skaičius (vnt.)“. Buvo planuota – 170, įvykdyta – 163. Įvykdymo procentas – 95,9.

Įgyvendinant 5-ąjį tikslą neįvykdytas 1-ojo uždavinio „Informacinės sistemos efektyvus funkcionavimas“ 1-asis „Įsigytos kompiuterinės technikos skaičius (vnt.)“ , 2-asis „Įsigytos programinės įrangos ir licencijų skaičius (vnt.)“ ir 7-asis „Sukurta automatizuota duomenų, gaunamų pagal Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymą, surinkimo sistema (bankinio sektoriaus duomenys) (NNKNP programos priemonė) (vnt.)“ produkto kriterijai. 1-asis, 2-asis produkto kriterijai nepasiekti dėl nepakankamo finansavimo. 2010 m. kompiuterinei įrangai, programinei įrangai ir licencijoms įsigyti bei modernizuoti buvo skirta tik 206 tūkst. Už šias lėšas nupirkta 2 modernios tarnybinės stotys (90 500 Lt). Tęsiant programinės įrangos diegimą, atnaujinta Vilniaus apskrities dokumentų valdymo sistema DVS (40 400 Lt be PVM). Įsigyta iš viso 46 vnt. licencijų: „MS Desktop“ platformos ir „MS Exchange“, „MS SQL“ ir „SharePoint server“. Dėl nepakankamų lėšų investicijoms, Tarnyba turi ribotas galimybes skirti reikiamą dėmesį informacinėms technologijoms vystyti, padalinių materialinei ir techninei bazei stiprinti, įsigyti pažangesnės kompiuterinės technikos ir programinės įrangos, tuo pačiu ir FNNT informacinei sistemai tobulinti. Šio tikslo 7-asis produkto kriterijus nebuvo įgyvendinamas, kadangi Lietuvos Respublikos Seimas Nacionalinę narkotikų kontrolės ir narkomanijos prevencijos 2010–2016 metų programą patvirtino tik 2010 m. lapkričio 4 d. nutarimu Nr. XI-1078. Neįvykdyta priemonė į patvirtintą programos įgyvendinimo priemonių planą įtraukta nebuvo, todėl jos įgyvendinimui asignavimai nebuvo skirti.

Smarkiai viršytas 7-ojo tikslo rezultato kriterijus: „*Bus ugdomi tarnybos darbuotojų administraciniai ir profesiniai gebėjimai, įgalinantys efektyviau vykdyti valstybės finansų sistemos ir EB finansinių interesų apsaugą nuo kriminalinio poveikio (proc. nuo dirbančiųjų)*“ (planuota – 20, įvykdyta – 53, įvykdymo procentas – 267,5) ir šio tikslo 1-ojo uždavinio „*Administracinių ir profesinių gebėjimų ugdymas*“ 1-asis produkto kriterijus „Organizuota FNNT darbuotojų mokymų

(valandų skaičius tenkantis vienam darbuotojui (val.))“ (planuota – 8, įvykdyta – 27,9, įvykdymo procentas – 348,88).

Tarnyba 2009 m. parengė ir nuo 2010-03-31 pradėjo įgyvendinti Europos Sąjungos lėšomis remiamą projektą SFMIS Nr. VP1-4.1-VRM-03-V-01-059 „Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos darbuotojų gebėjimų tobulinimas“. Projektas įgyvendinamas 2010–2011 metais. Bendra tinkamų finansuoti išlaidų suma sudaro 2 4460 820,04 Lt. 2010 m. pagal šį projektą buvo įsisavinta 542,3 tūkst. Lt. (2010 m. įgyvendinant projektą apmokytų darbuotojų aprašymas 15 lape („Viešojo administravimo plėtros iki 2010 metų strategijos įgyvendinimo 2007–2010 metų priemonių plano vykdymas“).

Taip pat šiame tikslu nepasiektas 2-ojo uždavinio („Viešųjų ryšių vystymas“) 1-asis produkto kriterijus: „Parengtų informacinių leidinių apie FNTT veiklą skaičius (vnt.)“. Šis kriterijus neįvykdytas dėl nepakankamo institucijos finansavimo, o sutaupyti asignavimai skirti kitoms išlaidoms, t. y. panaudoti turtui įsigyti.

8 tikslo rezultato kriterijus – „Turto, į kurį laikinai apribotos nuosavybės teisės, vertės, savanoriškai valstybei atlygintos žalos ir skirtų baudų bendros sumos santykis su atskleistų nuslėptų mokesčių suma (proc.)“. (2010 metais planuota – 75; įvykdyta – 225,2, įvykdymo procentas – 300,3). **Vykdyt 8 tikslą mažiau negu 60 proc. įvykdytas 1 produkto kriterijus** „Atskleistų nuslėptų mokesčių sumos (Lt) padidėjimas (0,5 proc. nuo praėjusių metų rezultatų)“ (2010 metais planuota – 80074326, įvykdyta – 47045558, įvykdymo procentas – 58,8). 1 produkto kriterijus nevisiškai įvykdytas, nes nuo 2010-01-01 į Tarnybos statistiką apie nusikalstamomis veikomis padarytą žalą įtraukiama tik realiai ikiteisminio tyrimo metu pagal specialistų išvadas nustatyta ar pranešime apie įtarimą inkriminuota žalos suma. Naujos statistinių ataskaitų formos parengtos atsižvelgiant į Valstybės kontrolės audito metu nustatytus trūkumus ir rekomendaciją – „Kaupti informaciją, patvirtinančią metinėse veiklos ataskaitose nurodytų duomenų apie išaiškintas mokesčių sumas ir ikiteisminių tyrimų metu fizinių ir juridinių asmenų savo noru atlygintą žalą ir kitų duomenų pagrįstumą.“ Tarnybos direktorius 2009-10-14 įsakymu Nr. V-88 patvirtino Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie VRM ikiteisminio tyrimo statistinių ataskaitų formavimo tvarkos aprašą ir statistines formas (įsigaliojo nuo 2010-01-01).

PROGRAMOS ASIGNAVIMŲ PANAUDOJIMAS

Asignavimai	Patvirtinti (patikslinti) asignavimai, tūkst. litų	Panaudoti asignavimai, tūkst. litų	Asignavimų panaudojimas, procentais
Iš viso asignavimų programai	21327	21325,6	99,99
Iš jų pagal finansavimo šaltinius:			
1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas:	21327	21325,6	99,99
iš jo:	21327	21325,6	99,99
1.1. bendrojo finansavimo lėšos			
1.2. ES ir kitos tarptautinės paramos lėšos			
1.3. specialiųjų programų lėšos ir pajamų įmokos			
2. Kiti šaltiniai			

81 PROGRAMA: „SPECIALIOJI LĖŠŲ, GAUNAMŲ UŽ TEIKIAMAS PASLAUGAS, ADMINISTRAVIMO PROGRAMA“ ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

Vertinimo kriterijaus kodas	Vertinimo kriterijus	Metinis planas	Įvykdyta	Įvykdymas, procentais
	Rezultato:			
	01-ajam programos tikslui			
R-81-01-01	1. Užtikrinti baudžiamojo proceso dalyviams papildomų paslaugų teikimą bei jų kokybę (proc. nuo poreikio).	100	100	100
	Produkto:			
P-81-01-01-01	1. Baudžiamojo proceso dalyviams padarytų ikiteisminio tyrimo medžiagos kopijų (proc. nuo prokuroro ar ikiteisminio tyrimo teisėjo leidimo daryti ikiteisminio tyrimo medžiagos kopijas).	100	100	100

PROGRAMOS ASIGNAVIMŲ PANAUDOJIMAS

Asignavimai	Patvirtinti (patikslinti) asignavimai, tūkst. litų	Panaudoti asignavimai, tūkst. litų	Asignavimų panaudojimas, procentais
Iš viso asignavimų programai	12	12	100
Iš jų pagal finansavimo šaltinius:			
1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas:	12	12	100
iš jo:	12	12	100
1.1. bendrojo finansavimo lėšos			
1.2. ES ir kitos tarptautinės paramos lėšos			
1.3. specialiųjų programų lėšos ir pajamų įmokos			
2. Kiti šaltiniai			

III. TARPINSTITUCINIO VEIKLOS PLANO ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

Siekdama institucijos strateginio tikslo, 2010 m. Tarnyba dalyvavo ir įvairių nacionalinių programų priemonių įgyvendinime, tačiau šių priemonių įgyvendinimui papildomų lėšų nebuvo skirta ir jos buvo vykdomos iš Tarnybai skirtų bendrųjų asignavimų.

TARPINSTITUCINIO VEIKLOS PLANO ASIGNAVIMŲ PANAUDOJIMAS

Tikslo, uždavinio ir priemonės pavadinimas	Patvirtinti (patikslinti) asignavimai, tūkst. litų	Panaudoti asignavimai, tūkst. litų	Asignavimų panaudojimas, procentais	Priemonę įgyvendinanti institucija
Iš viso asignavimų planui				
Iš jų pagal finansavimo šaltinius:				
1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas:				
iš jo:				
1.1. bendrojo finansavimo lėšos				
1.2. ES ir kitos tarptautinės paramos lėšos				
1.3. specialiųjų programų lėšos ir pajamų įmokos				
2. Kiti šaltiniai				

IV. PLANUOJAMO LAIKOTARPIO VEIKLOS PRIORITETAI

Tarnybos veikla 2011 m. bus nukreipta į veiklos metodų tobulinimą siekiant mažinti finansinių nusikaltimų neigiamą poveikį valstybės finansams, efektyvų nusikalstamų veikų atskleidimą bei tyrimą, finansų tyrimų atliekamose operatyvinėse ir ikiteisminio tyrimo bylose užtikrinimą, efektyvią Europos Sąjungos ir užsienio valstybių finansinės paramos lėšų apsaugą nuo neteisėto gavimo ir panaudojimo, atitinkančios tarptautinius standartus pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos sistemos šalyje tolesnį kūrimą ir palaikymą. Įgyvendinant Vyriausybės programos nuostatas viešojo saugumo srityje bus vykdomos priemonės ikiteisminio tyrimo efektyvumui didinti, stiprinama kova su organizuotu nusikalstamumu, atliekamos prevencinės priemonės. Atitinkamas dėmesys bus skiriamas teisėkūros klausimams ir bendradarbiavimui vystyti.

Prioritetinis Tarnybos dėmesys 2011 metais bus sutelktas į:

- operatyvinių pozicijų stiprinimą;
- nusikalstamų veikų, darančių didžiausią žalą valstybės biudžetui ir labiausiai kenkiančių Lietuvos tarptautiniam įvaizdžiui (pridėtinės vertės mokesčio (PVM) sukčiavimas, Europos Sąjungos paramos lėšų neteisėtas gavimas ir panaudojimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas ir kiti sunkūs nusikaltimai), atskleidimą ir greitą ištyrimą;

- kovą su šešėline ekonomika;
- darbuotojų administracinių gebėjimų kėlimą;
- tarpinstitucinį bendradarbiavimą;
- tarptautinio bendradarbiavimo galimybių išnaudojimą.

Direktorius

Vitalijus Gailius